

Tillgänglighetsaspekter avseende hela Östra kyrkogården

Tillgänglighetsanpassning handlar om att enkelt avhjälpta hinder på begravningsplatsen skall åtgärdas. Hänsyn skall dock tas till ekonomiska aspekter.¹ All ny planering på begravningsplatsen måste ske med hänsyn till tillgänglighetsaspekter. Begravningsplatser klassas som "allmän plats" men är även klassad som en "kulturmiljö" som enligt samma regelverk inte får förvanskas som följd av tillgänglighetsanpassningar. Därmed handlar tillgänglighetsanpassning av begravningsplatser i stor utsträckning om att hitta sätt för ökad tillgänglighet som passar in i den befintliga miljön.

Hänsyn skall tas till begravningsplatsens;

- Egenskaper och karaktär
- Långsiktigt underhåll

Utöver tidigare nämnda 17 kap §21 PBL, är här fler lagar som berör tillgänglighetsaspekter på begravningsplatsen;

- Lag (1988:950) Kulturhistoriska värden på begravningsplatsen/kyrkotomten
- Begravningslag (1990:1144) "väsentlig ändring"

¹ 17 kap §21 PBL.

1. ORIENTERING

Redan i kraven för utförande av de tävlingsbidrag som erhöles fanns direktiv om en begravningsplats som skulle vara lätt att orientera sig på. Även möjligheten att med bil ta sig fram till gravkvarter var tidig på denna begravningsplats. Den ås som löper över begravningsplatsen bidrar än idag till att platsen är mer lättorienterad än många andra platser av samma storlek, dock räcker detta inte långt. För varje kvarter och även för varje gård finns det idag uppsatta orienteringskartor av olika skick och utförande. Det finns vid begravningsplatsens två huvudentréer större orienteringskartor med kvartersnummer och byggnader med namn utmärkta. Det är dock tydligt för en ovan besökare att platsen saknar tillräckligt med skyltning och att denna även för förståelsen borde vara enhetlig samt anpassad för de besökare som är rullstolsburna eller har nedsatt syn. Då Östra kyrkogården även är mål för besökare som intresserar sig för dess arkitektoniska kvaliteter skulle även information om sevärda platser kunna vara lämpliga. Vid dessa platser skulle även kompletterande information kunna ge ett högre upplevelsevärde och större förståelse för platsens kulturhistoria.

Ett enhetligt anpassat skyltprogram för hela begravningsplatsen skulle på många sätt uppfylla tillgänglighetskraven för denna fråga.

2. FRAMKOMLIGHET

Slitlager och avrinning är faktorer som i hög grad påverkar framkomligheten. För att undvika stående vatten och isbildning vintertid är sidlutning/bombering genom hela profilen vid nyanläggning att rekommendera.

Bäst stadga och tillgänglighet ger slitlager med grus som har vassa kanter. Slottsgrus@ eller klistrad asfalt kan vara bra produkter för en estetiskt känslig miljö som Östra kyrkogården. Den klistrade asfalten kan färgmässigt helt anpassas till den färgskala som är befintlig men skapar betydligt bättre tillgänglighet än det befintliga slitlagret av grus.

- sättningar i plattor
- översyn av grusfraktioner
- gräsmattor-tillgänglighet? regelbunden Grusdressing?

En tillgänglighetsfråga för kvarter 5 handlar om de gårdar som idag har relativt branta och grusbeklädda entrépartier. Det bör troligtvis vara mindre branta "backar" för att passera här och förslagsvis förlänger man entrépartier in på gårdarna där denna lutning idag är för brant, ex. till gård 5B.

3. TRYGGHETSASPEKTER

Trygghetsaspekter handlar mycket om synlighet. Det är viktigt att se men även att kunna bli sedd. Även belysningen har stor betydelse för trygghetsaspekterna. Med målet ökad trygghet har tillgänglighetsarbete redan utförts genom att häckpartier på vissa platser öppnats upp med ytterligare en entré. På Östra kyrkogården påverkar denna anpassningsåtgärd den övergripande arkitekturen negativt och det är värdefullt att sådana åtgärder endast sker efter noga utvärdering. Belysningen är på Östra kyrkogården endast samlad kring huvudvägar och byggnader vilket därmed naturligt stänger större delen av begravningsplatsen för besökare nattetid. Dock medför denna sparsamma belysning att det vintertid även under dagtid kan bli väldigt mörkt på begravningsplatsen. Utifrån ett kostnadsperspektiv är det dock svårt att kräva större tillgänglighet i form av utökad belysning även för gravkvartersområdena.